

U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy JUDr. Karla Šimky a soudkyň Mgr. Evy Šonkové a JUDr. Miluše Doškové v právní věci žalobkyně: **ABBOTT GmbH & Co. KG**, se sídlem Max-Planck-Ring 2, Wiesbaden, Spolková republika Německo, zastoupené JUDr. PharmDr. Vladimírem Bíbou, advokátem, se sídlem Karlovo náměstí 17, Praha 2, proti žalovanému: **Ministerstvo zdravotnictví**, se sídlem Palackého náměstí 4, Praha 2, proti rozhodnutí žalovaného ze dne 8. 10. 2010, č. j. MZDR48409/2010, v řízení o kasační stížnosti žalovaného proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 5. 5. 2015, č. j. 6 Ad 28/2010 – 113, o návrhu žalovaného na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti,

t a k t o :

Kasační stížnosti **s e** odkladný účinek **n e p ř i z n á v á .**

O d ů v o d n ě n í :

[1] V záhlaví označeným rozsudkem zrušil Městský soud v Praze rozhodnutí žalovaného ze dne 8. 10. 2010, č. j. MZDR48409/2010 (dále jen „napadené rozhodnutí“), jímž žalovaný zamítl odvolání žalobkyně proti rozhodnutí Státního ústavu pro kontrolu léčiv (dále jen „Ústav“) ze dne 25. 6. 2010, č. j. SUKLS181468/2009, ve věci změny výše a podmínek úhrady léčivých přípravků v zásadě terapeuticky zaměnitelných sléčivými přípravky s obsahem léčivé látky propafenon per os.

[2] Proti rozsudku Městského soudu v Praze (dále jen „napadený rozsudek“ a „městský soud“) podal žalovaný (dále jen „stěžovatel“) kasační stížnost a současně navrhl, aby Nejvyšší správní soud přiznal jeho kasační stížnosti odkladný účinek. Napadený rozsudek podle stěžovatele popírá základní principy a pravidla řízení o stanovení (změně) výše a podmínek úhrady z veřejného zdravotního pojištění pro léčivé přípravky a potraviny pro zvláštní lékařské účely. Vzhledem k tomu, že stále probíhá, tj. není pravomocně ukončena, řada správních řízení vedených dle zákona č. 48/1997 Sb., o veřejném zdravotním pojištění a o změně a doplnění některých souvisejících zákonů, ve znění účinném do 30.11. 2011 (v souladu s bodem 5 přechodných ustanovení zákona č. 298/2011 Sb.), je napadený rozsudek způsobilý ovlivnit jejich průběh a vyvolat značnou nejistotu účastníků těchto řízení. Nepřiznání odkladného účinku může mít za následek újmu na právech jednotlivých účastníků.

[3] Stěžovatel zároveň konstatoval, že valná část argumentů žalobkyně je účelová a má mít za následek zdržení právní moci nebo vyvrácení rozhodnutí Ústavu tak, aby nadále, alespoň po dobu několika měsíců, platila úhrada stanovená podle předcházejících právních předpisů

(tzv. starý úhradový systém), případně úhrada platná před pravomocně provedenou revizí systému úhrad.

[4] Stěžovatel dále podotkl, že v obdobné věci Nejvyšší správní soud stěžovatelově kasační stížnosti proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 13. 11. 2009, č. j. 7 Ca 332/2008 – 66, odkladný účinek přiznal. Stěžovatel nicméně poznamenal, že Nejvyšší správní soud usnesením ze dne 6. 5. 2015, sp. zn. 5 Ads 76/2015, stěžovatelův návrh na přiznání odkladného účinku naopak zamítl. Ve druhém ze zmiňovaných případů Nejvyšší správní soud dle názoru stěžovatele nebral zřetel na to, že v dosud probíhajících správních řízeních dochází k neustálé změně skutkového stavu. Důsledkem přiznání odkladného účinku kasační stížnosti je přitom to, že se na napadené rozhodnutí hledí, jako by nebylo zrušeno. Stěžovatel tudíž nemá povinnost v dané konkrétní věci vydat do rozhodnutí Nejvyššího správního soudu nové rozhodnutí. V opačném případě by však stěžovatel povinnost rozhodnout měl a mělo by se tak stát bez zbytečného odkladu, tedy pravděpodobně dříve, než Nejvyšší správní soud ve věci rozhodne. Městský soud však stěžovateli jasné pokyny k postupu v novém řízení nedal, když u nejméně problematické otázky pouze konstatoval nepřezkoumatelnost napadeného rozhodnutí pro nedostatek důvodů. Stěžovatel se domníval, že pokud nyní bude respektovat výklad městského soudu a Nejvyšší správní soud později rozhodne ve prospěch stěžovatele a napadený rozsudek zruší, dojde tím k opětovné změně práv a povinností účastníků správního řízení, bude narušena jejich právní jistota a současně hrozí možnost vzniku nenahraditelné újmy. Stěžovatel měl za to, že by i systém regulace cen a úhrad léčivých prostředků utrpěl značnou nestabilitu a pro další obdobné probíhající správní řízení by se tak zavedla rozhodovací praxe tomuto systému nevyhovující.

[5] Žalobkyně ve svém vyjádření k návrhu stěžovatele na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti uvedla, že stěžovatelovo tvrzení o účelovosti argumentace žalobce je nepravdivé, nepodložené a dokládá prezíravost stěžovatele k argumentaci a námitkám jednotlivých účastníků správních řízení. Tvrzení stěžovatele, podle něhož stále probíhá řada správních řízení v souladu s bodem 5 přechodných ustanovení zákona č. 298/2011 Sb., svědčí podle žalobkyně o tom, že stěžovatel a Ústav zásadním způsobem porušují ustanovení unijních i českých předpisů upravujících lhůtu pro vydání rozhodnutí. Stěžovatel proto svou argumentaci v podstatě přiznal, že v řízeních dochází k významnému, mnohonásobnému překročení zákonných lhůt. To však není způsobeno jakýmkoliv účelovými snahami účastníků správních řízení. Žalobkyně nesouhlasila s tím, že je napadený rozsudek způsobilý vyvolat právní nejistotu účastníků řízení; značnou právní nejistotu vyvolává právě ono mnohonásobné překročení zákonných lhůt.

[6] Závěry napadeného rozsudku považovala žalobkyně za správné a upozornila na to, že Nejvyšší správní soud ve zcela obdobných situacích opakovaně zamítl návrh na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti (viz usnesení ze dne 6. 5. 2015, č. j. 5 Ads 76/2015 – 43, ze dne 10. 6. 2015, č. j. 5 As 93/2015 – 31, a ze dne 16. 6. 2015, č. j. 4 As 124/2015 – 49). Zákonné důvody ve smyslu § 73 odst. 2 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“), pro přiznání odkladného účinku kasační stížnosti nejsou podle mínění žalobkyně dány.

[7] Podle § 107 odst. 1 s. ř. s. nemá kasační stížnost odkladný účinek. Nejvyšší správní soud jej však může na návrh stěžovatele přiznat. Ustanovení § 73 odst. 2 až 5 s. ř. s. se užije přiměřeně. Podle § 73 odst. 2 s. ř. s. lze přiznat odkladný účinek, jestliže by výkon nebo jiné právní následky rozhodnutí znamenaly pro žalobce (zde stěžovatele) nepoměrně větší újmu, než jaká přiznáním odkladného účinku může vzniknout jiným osobám, a jestliže to nebude v rozporu s důležitým veřejným zájmem.

pokračování

[8] Nejvyšší správní soud předně podotýká, že o návrhu stěžovatele na přiznání odkladného účinku jeho kasační stížnosti již v minulosti v obdobné věci rozhodoval (srov. usnesení ze dne 6. 6. 2015, č. j. 5 Ads 76/2015 – 43, všechna zde uvedená rozhodnutí jsou dostupná z www.nssoud.cz). Argumentace stěžovatele i žalobkyně v této věci je téměř totožná jako v dříve řešené věci a Nejvyšší správní soud se s nimi již velmi podrobně vypořádal, přičemž návrhu na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti nevyhověl. Stejným způsobem bylo rozhodnuto i v dalších obdobných případech, a to například usneseními ze dne 12. 8. 2015, č. j. 8 As 86/2015 – 47, ze dne 16. 6. 2015, č. j. 4 As 124/2015 – 49, nebo ze dne 10. 6. 2015, č. j. 5 As 93/2015 – 31. Nejvyšší správní soud přitom neshledal důvod, proč by se měl od závěrů vyslovených ve výše zmiňovaných rozhodnutích nyní odchýlit, a to tím spíše v situaci, kdy stěžovatel nepředložil žádnou zásadně odlišnou nebo novou argumentaci. Nejvyšší správní soud proto níže připojuje stručné odůvodnění výroku vysloveného v tomto usnesení a v podrobnostech odkazuje na shora uvedenou judikaturu.

[9] Návrh stěžovatele – správního orgánu – je nutno hodnotit ve světle názoru vyjádřeného v usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 24. 7. 2007, č. j. 2 Ans 3/2006 - 46, podle něhož „[s] ohledem na postavení správního orgánu v systému veřejné správy bude přiznání odkladného účinku k jeho žádosti vyhrazeno zpravidla ojedinělým případům, které zákon opisuje slovy o nenahraditelné újmě“. Institut odkladného účinku je totiž primárně spjat s žalobou jakožto nástrojem ochrany veřejných subjektivních práv adresáta veřejnoprávního působení a přiznávaný odkladný účinek má chránit tohoto adresáta před případnými neodstranitelnými negativními následky aktu veřejné správy. Legitimací správního orgánu k podání kasační stížnosti se vyjadřuje zájem na efektivitě působení objektivního práva a jednotě a zákonnosti rozhodování krajských soudů ve správním soudnictví, a proto je z tohoto hlediska nutno nazírat i na návrh na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti správního orgánu (srov. usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 15. 7. 2009, č. j. 6 Ads 87/2009 – 49).

[10] Tvrdí-li stěžovatel, že je závěr městského soudu vyslovený v napadeném rozsudku způsobilý ovlivnit průběh dalších správních řízení a vyvolat značnou nejistotu účastníků těchto řízení, pak Nejvyšší správní soud k této argumentaci (opakovaně) konstatuje, že povinnost správního orgánu řídit se právním názorem městského (krajského) soudu se vztahuje pouze na další řízení v této konkrétní souzené věci (§ 78 odst. 5 správního řádu) a nelze ji bez dalšího vztahovat na jiné, byť obdobné případy v situaci, kdy byla proti danému rozsudku podána kasační stížnost a kdy správní orgán důvody, pro které se hodlá v jiné věci odchýlit od názoru vysloveného městským soudem, řádně zdůvodní.

[11] K názoru stěžovatele, podle něhož v případě, že Nejvyšší správní soud rozhodne v jeho prospěch, dojde ke změně práv a povinností účastníků správního řízení, narušení jejich právní jistoty a možnému vzniku nenahraditelné újmy, zdejší soud v dříve řešených věcech odkázal na usnesení ze dne 1. 10. 2008, č. j. 1 As 79/2008 – 105, podle kterého správní orgán v soudním řízení nemůže hájit zájmy účastníků správního řízení. Správní orgán v soudním řízení hájí zákonnost svého rozhodnutí, a proto, má-li dojít k naplnění podmínek pro přiznání odkladného účinku, musí „nenahraditelná újma“ hrozit samotnému správnímu orgánu. Stěžovatel však riziko vzniku „nenahraditelné újmy“ ve vztahu k sobě samému nijak nespécifikoval (a nekonkretizoval ho ani ve vztahu k účastníkům řízení, přestože se jejich zájmy snažil bránit).

[12] Ze stěžovatelovy kasační stížnosti je dále patrné, že se obává budoucí existence dvou různých rozhodnutí vydaných v téže věci, k čemuž může dojít tím, že nyní bude respektovat závazný právní názor městského soudu a vydá nové rozhodnutí, avšak následně v řízení o kasační stížnosti Nejvyšší správní soud napadený rozsudek zruší. Hrozba existence dvou odlišných správních rozhodnutí v téže věci však sama o sobě není důvodem pro přiznání odkladného

účinku kasační stížnosti (viz usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 1. 7. 2015, č. j. 10 Ads 99/2014 – 58). Ačkoliv zdejší soud uznává, že k popsanému jevu dojít může, neshledal, že by jeho hrozba mohla nabýt té míry, že by byla naplněna podmínka vzniku kvalifikované újmy ve smyslu § 73 odst. 2 s. ř. s. Stěžovatel v tomto ohledu pouze naznačil, že by systém regulace cen a úhrad léčivých přípravků mohl utrpět značnou nestabilitu. Netvrdil však, že by mohlo dojít k jeho zhroucení nebo k závažnému ohrožení konkrétního veřejného zájmu (k obdobné námitce srov. již zmiňované usnesení ze dne 10. 6. 2015, č. j. 5 As 93/2015 - 31).

[13] S ohledem na výše uvedené dospěl Nejvyšší správní soud k závěru, že v případě stěžovatele nejsou dány podmínky uvedené v § 73 odst. 2 s. ř. s., a proto kasační stížnosti odkladný účinek nepřiznal. Tím Nejvyšší správní soud nijak nepředjímá své budoucí rozhodnutí o věci samé.

Poučení: Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 26. srpna 2015

JUDr. Karel Šimka
předseda senátu